

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrlet 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrlet 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petirvine 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opravištvo, na katero naise blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. i. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Občni zbor delniškega društva „Narodna tiskarna“.

(Dalje.)

Osnovni odbor, svest si imenitnosti tega narodnega podvzeta in njegove velike važnosti za narodni razvoj, storil je vestno vse, kar je bilo treba, da se je stvar koliko mogoče požurila in dogнала do srečnega vspeha.

Osnovni odbor, ki je izvolil si za predsednika g. dr. Razlaga, za podpredsednika g. P. Kozlerja, za denarničarja g. dr. J. Pogačarja in po tega odpoedbi: g. Peter Grasselli-a, namesto katerega je tajništvo prevzel g. dr. Vošnjak, je pri vsem svojem delovanju pred očmi imel v prvi vrsti narodni namen, zaradi katerega se je ustanovilo društvo, zraven pa vestno pazil, da se odboru zaupani delniški zneski niso potrošali v nepotrebne stroške. Osnovni odbor je imel štiri seje, poslednjo 22. avgusta t. l., da je rešil vse važnejše stvari, sicer pa je pooblastil poseben odsek treh odbornikov gg. dr. Razlaga, g. P. Grasselli-ja in dra. Vošnjaka, da so izvrševali vse odborove sklepe.

Prvo delo odborovo bilo je sestavljenje pravi za delniško društvo, katera so se začetkom februarja t. l. vladi v potrjenje predložila, pa še le po dvakratnem vrnenju in popravljanju so vendar končno z ministr. odlokom od 25. junija t. l. oziroma z odlokom c. kr. deželne vlade v Ljubljani od 21. julija t. l. št. 5162 bila potrjena.

Drugo opravilo odbora je bilo uredjenje razmer med delniškim društvom in med firmo F. Skaza in dr. v Mariboru, da je mogoče bilo po sklepu zbora že od 1. januarja t. l. sem tiskarno in založništvo listov na račun delniškega društva prevzeti. Tudi to nalogo je osnovni odbor srečno izvršil. Prepričal se je po natančni inventuri strojev, črk in sploh vse zaloge tiskarne F. Skaze in dr. v Mariboru, da je tiskarna še v najboljšem stanu, da je vse bilo na novo pripravljeno in zlasti še toliko novih črk še nerabljenih, da bo mogoče polovico vseh le-sem v ljubljansko tiskarno vzeti in bo vendar še za mariborsko dovolj črk ostalo. Na podlagi te inventure in po pregledanju vseh računov, katere je v ta namen osnovni odbor izročil gg. F. Jentl-u in Fr. Sovanu ml. v pregled, je osnovni odbor sklenil z lastniki tiskarne F. Skaze in dr. končno pogodbo, ktera se bo predložila upravnemu odboru. Tiskarna v Mariboru je med vsem tem časom od svojega začetka do denes zmirom imela toliko naročenih del, da je pogosto v zadrego prišla zaradi pomanjkanja delavcev. Da vsak lahko vidi nje izdatno delovanje, navajam večje knjige in brošure, ki jih je tiskala mariborska tiskarna v prvem letu svojega obstanka od 15. julija lanskega leta do današnjega dne:

J. Pajka: „Izbrani spisi“, 8vo 12^{3/4} pole;
L. Haderlap in Iv. Hribar „Brtje“, 12, 5 pol;
„Katoliška cerkev in njeni sovražniki“ 8vo 8 pol izdalo Katoliško tiskovno društvo;
„Directorium“ 8vo 6^{1/2} pol in „Šematismus“ 8vo 13 pol oboje izdalo kn. škof. Lavant.
„Hoja za Kristom“ sedec. 15^{1/2} pol; izdali bogoslovci Lavant. semenišča;
B. Rajč: „Slovarček“ sedec 1^{1/2} pola;
„Jurij Štrkelj“, 12, 1 pola;
„Kako ravnati z bolnim vinom“, 8vo, 1 pola;
„Kako se nam je pri volitvah v deželni zbor obnašati 8vo 1 pola;

Letno sporočilo ljubomerske ljudske šole, 8vo 1^{1/2} pole;

Pravila mariborske eskompte banke, 2^{1/2} pole 8vo;
Pravila delniškega društva za usnje in narejanje čevljarskih del v Mariboru 8vo 1^{1/4} pole itd.

Sploh je bilo leta 1871 od 15. julija do 31. decembra 487 raznih del izvršenih.

Leta 1872 pa od 1. januarja do 12. septembra 820 raznih del naročenih in tudi izvršenih.

Zraven tega se tiskajo „Slov. Narod“, „Slov. Gospodar“, „Brenclj“ in „Zora“.

V tisku je „Pesmarica“ od g. dr. J. Razlaga; potem zbirka gospoda J. Jurčiča.

Te številke jasno kažejo, da je mariborska tiskarna ves čas bila z delom dovolj preskrbljena in se bo gotovo poobrestil v njo založeni kapital.

Treja najvažnija naloga osnovnega odbora pa je bila ustanovljenje tiskarne v Ljubljani, da se spolni želja delničarjev in se „Slov. Narod“ ko najhitreje mogoče v Ljubljano preseli. Tudi to nalogo je osnovni odbor srečno doglal. Po koncesijoniranju društva vložil je prošnjo za obrtnijsko koncesijo tiskarne v Ljubljani, katera se je te dni povoljno rešila. Stopil je bil v dogovor z nekaterimi lastniki tukajšnjih tiskarnic, da bi skušal pridobiti eno izmed že obstoječih tiskaren. Ker so se mu pa terjatve lastnikov zdele pretirane, je sklenil novo tiskarno omisliti društvu in storil vsa potrebna naročila. Stanovanje je najel v hiši g. Tavčarja, katero bo, kakor se g. delničarji sami danes lahko prepričajo, popolnoma pripravno za tiskarno; stroji so naročeni v slavnoznanu fabriki Hughes et Klimber v London-u in pride stroj za brzotisk že te dni v Ljubljano. Tudi črke, mizararska dela in sploh vse potrebno bo do konca tega meseca pripravljeno, da, če ne pridejo posebne ovire, „Slov. Narod“ s 1. oktobrom t. l. praznuje svoje vstajenje v Ljubljani.

V vsem tem času so se nabirali delničarji, kateri so dozdaj na 430 delnic vplačali čez 30.000 gl. Upamo, da se neodane delnice še tudi v kratkem času spečajo, in potem bo društvu lahko mogoče, s kapitalom 50.000 gl. vspešno delati brez strahu pred vsako konkurencijo.

Vsi računi se bodo predložili upravnemu odboru, da jih pregleduje.

Ker si osnovni odbor po pravilih nij pridržal nobenih predpravic, ampak po §. 6 dr. pr. le do ustanovljenja društva v imenu podpiscev delnic oskrboval opravila, društvo pa je po §. 5 dr. pr. točka c. tačas ustanovljeno, kadar so tri četrti društvene glavnice podpisane in na te 25 % vplačanih, kar se je zgodilo, sklical je osnovni odbor denes ustanovljajoči občni zbor, da po volitvi upravnega odbora in pregledovalnega odseka konstituira društvo.

Osnovni odbor tedaj z današnjim dnem položi svoj mandat v roke občnega zbora, svest si, da je po najboljšem prepričanju ravnal in, kar je bilo v njegovih močeh, vse storil, da društvo lahko začne vspešno delati in se veselo razvijati na narodno-politiškem in narodno-gospodarskem polju.

Ljubljana, dne 14. septembra 1872.

Osnovni odbor „Narodne tiskarne“.

Po prebranem poročilu vpraša g. predsednik, je-li želi kdo besedo? (Konec prih.)

Volitve za odbor „Slov. Matice“.

O tem priobčujemo sledeče:

Blagorodnemu gospodu dru. Janezu Bleiweisu.

Priporočilo za odborništvo slovenske „Matice“ pri prihodnji volitvi Vam vrnem. Kako g. dr. Costa misli o nas Slovencih, ki smo bili z njim na vseučilišči, že 20 let vemo; g. Lesarja smo tudi že opazovati priložnost imeli. Ako je „svet deseterih“ z manjšino glasov, kakor v zadnjih „Novicah“ pišete, za me bil, kako ste me mogli vzeti med tiste, ki so večino imeli? Ako pa je to tiskarna pogreška in me je „deseterica“ pustila z večino glasov med soglasno sprijetimi, kako je smel g. Lesar nekaterim Matičarjem skrivne nasprotne nasvete ob enem z vašim priporočilom razpošiljati? K čemu tolikih krivih potov? Recite rajši razločno, da ste našli sposobniše delavce, ako že nečete osobne mrznje naprej staviti, in zadeli ste mnenje vseh mislečih rodoljubov, da se nesposobni imajo nadomestiti z najboljšimi močmi, s cvetom slovenskega razumništva in nobeden vam ne bode za zlo vzela, da ste nesposobnega izpustili, ako ravno je že več let bil med odborniki. Saj nobeden nima podedovane pravice do odborništva, ampak vsakdo se mora umakniti boljšim močem in pri enako dobrih je za slovstveni zavod večkratna vrstna prememba celo koristna.

Ravni pot — naj boljši pot.

V Ljubljani 19. septembra 1872.

Dr. Razlag.

Odprto pismo „Novicam“.

Poslednje „Novice“ dne 18. septembra t. l. prinašajo članek „Pred volitvami v odbor Slovenske Matice“, v katerem moja oseba s tako strastjo in zlobnostjo napadajo, da sem prisiljen, svojo v javnosti napadeno čast tudi pred javnostjo braniti.

„Novice“ skušajo pred vsem dokazati, da moje delovanje bilo je prav za prav bolj na kvar Matici, nego na korist. Pripoznajo sicer, da sem bil dosle (sic!) ustanovnik. Zakaj le dosle? mar nijsem še zdaj? ali so me Novice že izbrisale iz števila ustanovnikov kljub pošteni plačane ustanovnine 50 gl. Morebiti bo „skrivna vlada“ odsle le take ustanovnike sprejela, ki bodo že naprej revers podpisali, da ne bodo nikoli, niti po dnevi niti po noči, niti pri zborih niti na samem, drugače kihali in si nos brisali, kakor jim Novice zapovedo. Bil sem, in si tudi ne dam jemati pravice ustanovnika. Dalje pravijo Novice, da sem bil v začetku marljiv poverjenik v Slov. Bistrici (pozneje je opešala njegova delavnost). — Gola neresnica (laž, bi Novice rekle)! Dokler sem bil poverjenik „Matice“, sem jej pridobival nove ude in je Matica, kakor kažejo letopisi, imela v Slov. Bistrici leta 1867 5 ustanovnikov, 12 letnikov, l. 1868 6 ustanovnikov, 18 letnikov, tedaj za 7 udov več, l. 1869 5 ustanovnikov, 23 letnikov, tedaj zopet 4 ude več. Med tem bilo jih je v slov.-bistriškem mestu 14, reci: štirinajst udov, sam Maribor jih je tačas imel 36, in Celje 15 udov, Ptuj pa le 11, Vipava 14, Postojna le 5, Loka 8, Radoljea le 2, Kamnik 7, Krško 7, Novomesto 13, Vrhnika 5 itd. Kdor pozna razmere v štajersko-slovenskih mestih, mi tedaj gotovo ne bo oponašal, da nijsem storil svoje dolžnosti. Leta 1870 pa je poverjeničstvo Matice v Slov. Bistrici

